

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017
Anl.nr 1781-201

Henningsson Lantbruk AB
Visnum Backa 2
681 92 Kristinehamn

Tillstånd till slaktkycklingproduktion, Kristinehamns kommun

Kod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 1.10 i
Verksamhet enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken Henningsson Lantbruk AB (bolaget), 556470-6694, tillstånd till anläggning för djurhållning omfattande högst 288 000 platser för fjäderfä enligt lokaliseringsalternativ 1 (huvudalternativet) på fastigheten Östra Valunda 1:5 i Kristinehamns kommun.

Den tillståndsgivna verksamheten får genomföras i två etapper:

Etapp 1: Stallbyggnad 1 och gödselhus

Etapp 2: Stallbyggnad 2

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Om andra än helt tillfälliga luktolägenheter uppstår till följd av gödselhanteringen ska åtgärder snarast möjligt vidtas i syfte att begränsa olägenheterna.
3. Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel ska ske på ett sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas så att olägenheter inte uppkommer för närboende. Om eventuellt spill uppstår ska detta tas om hand omedelbart.
4. Lagring av fast fjäderfägödsel ska ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning så att gödseln skyddas mot uppfuktning.

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

5. Innan förändringar i gödselhanteringen sker ska information lämnas till tillsynsmyndigheten.
6. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

50 dB(A) vardagar utom lördagar	kl. 07.00–18.00
45 dB(A) lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 07.00–18.00
45 dB(A) kvällstid	kl. 18.00–22.00
40 dB(A) nattetid	kl. 22.00–07.00

Momentana ljud mellan klockan 22.00 – 07.00 får, vid bostäder, högst uppgå till 55 dB(A).

Kontroll ska minst ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller annars efter beslut av tillsynsmyndigheten. Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar alternativt immissionsmätningar. Mätning av buller och bestämning av ekvivalent ljudnivå dB(A) ska ske i enlighet med Naturvårdsverkets råd och riktlinjer.

7. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta och på sådant sätt att förorening av mark, vatten och luft inte riskeras. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras nederbördsskyddat och vid behov ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd.

Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallat område som är ogenomsläppligt mot det som förvaras där. Invallningar ska dimensioneras så att de rymmer största behållarens volym och minst 10 % av övrig lagrad volym. Hantering ska ske så att spill och läckage till omgivningen förebyggs och begränsas.

8. Bolaget ska tillse att all personal som arbetar i verksamheten är väl förtrogen med detta besluts innehåll och dess villkor. En kopia av beslutet ska finnas tillgänglig vid anläggningen.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor, utöver villkor 2, avseende åtgärder för att begränsa störande lukt vid närliggande bostäder orsakad av verksamheten.

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

lanspråktagande

Tillståndet får tas i anspråk när det har vunnit laga kraft.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten enligt etapp 1 ska ha satts igång senast två (2) år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet. Verksamheten enligt etapp 2 ska ha satts igång senast åtta (8) år efter det att detta beslut vunnit laga kraft, annars förfaller tillståndet i denna del.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Kungörelsedelgivning

Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Nya Wermlands Tidningen och Värmlands Folkblad. Beslutet hålls tillgängligt hos Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen i Kristinehamns kommun till och med den 19 december 2017.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Bolaget har lämnat in en ansökan på grund av nyetablering av slaktkycklingproduktion.

Samråd

Enligt förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar antas verksamheten medföra betydande miljöpåverkan. Samråd har skett med Länsstyrelsen i Värmland, Kristinehamns kommun och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samråd har även skett med övriga statliga myndigheter, de kommuner, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Samrådet har skett genom möte med myndigheter, annonsering i ortspressen samt direktinformation per post.

Under samrådsförfarandet har enligt bolagets samrådsredogörelse följande framkommit:

Trafikverket konstaterar att planerad verksamhet innebär en ökad andel transporter med tung trafik. Preliminärt bedöms det vara goda siktavstånd som klarar riktlinjer för utfarter. Länsstyrelsen i Värmland tar bland annat upp vad som ska ingå i ansökan. Kristinehamns kommun önskar

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

förtydligande kring bland annat transporter och gödsellagringen. En närboende är orolig för lukt, skadedjur och att värdet på fastigheten ska dras ner.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 10 februari 2017. Ansökan har kungjorts i ortstidningarna Nya Wermlands Tidningen och Värmlands Folkblad och har remitterats till Länsstyrelsen Värmland och Miljö- och byggnadsnämnden i Kristinehamns kommun. Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen Värmland, Miljö- och byggnadsnämnden i Kristinehamns kommun, Martin Haraldsson (Östra Valunda 1:19) samt Kaisa och Bengt Waliden (Östra Valunda 1:5). Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning

Yrkanden

Bolaget yrkar om tillstånd enligt miljöbalken för att etablera en slaktkycklingproduktion med 288 000 platser på del av fastigheten Östra Valunda 1:5 i Kristinehamns kommun.

Bolaget anhåller om ett delbeslut (f.d igångsättningsmedgivande) att få påbörja byggnation innan tillståndsfrågan är slutligt prövad.

Bolaget yrkar att driften i stall nr 1 ska ha satts igång inom 2 år från det att tillståndet vunnit laga kraft.

Bolaget yrkar att driften i stall nr 2 ska ha satts igång inom 8 från det att tillståndet vunnit laga kraft.

Förslag till villkor

- Det ska finnas ett för omgivande miljö och människors hälsa säkert förvar för minst 10 månaders lagring av stallgödsel.
- Hanteringen av gödsel ska ske på ett sådant sätt att läckage och spill samt olägenheter för närboende så långt som möjligt begränsas.
- Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta under tak och på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår.
- Buller från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger följande begränsningsvärden: 50 dB(A) dagtid vardagar (kl. 07.00-18.00), 45 dB(A) kvällstid (kl. 18.00-22.00), samt lördag, söndag och helgdag (kl. 07.00-18.00), 40 dB(A) nattetid samtliga dygn (kl. 22.00-07.00).

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

den momentana ljudnivån får nattetid vid bostäder inte överstiga 55 dB(A).

Bolagets beskrivning av verksamheten

Bolaget planerar att uppföra två slaktkycklingstallar på del av fastigheten Östra Valunda 1:5 i Nybble, Kristinehamns kommun. Varje stall på 6 000 m² ska inredas med två avdelningar om vardera 3 000 m². Den totala produktionsytan blir 12 000 m². Utanför stallen kommer det att finnas hårdgjorda ytor med plats för utlastning av gödsel och olika körningar. Antal platser beräknas utifrån högsta tillåtna djurtäthet på 36 kg per m² och lägsta slaktvikten 1 500 kg. Detta ger totalt 288 000 möjliga platser. En uppfödningssomgång är ca 35 dagar. Därefter levereras kycklingarna till Kronfågels slakteri i Valla, Katrineholm. Det planeras för 8 omgångar per år vilket kan resultera i 2,3 miljoner kycklingar per år.

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har i samband med ansökan upprättat en miljökonsekvensbeskrivning. Av denna framgår sammanfattningsvis följande:

Lokalisering

Platsen för slaktkycklingstallen ligger ca 0,5 km norr om Nybble samhälle och 200-300 meter från riksväg 26. Inom en radie av 600 meter från platsen finns 20 fastigheter varav 14 är bostäder. Området där stallen planeras består av skuggig åker med sämre dränering samt ett skogsområde på en före detta betesmark. Skogsmarken lutar mot öster vilket innebär att anläggandet kommer att medföra en del schaktning. Bolaget har genomfört en naturvärdesbedömning av området som visar på låga naturvärden.

Nybble samhälle ingår i ett skyddsområde för den kommunala vattentäkten och det är den enda vattentäkten som förser Nybble med dricksvatten. Gränsen för skyddsområdet för vattentäkten ligger som närmast ca 500 meter från stallens tänkta placering.

Runt Visnum kyrka finns områdesbestämmelser med anledning av att området utgör en kulturhistorisk värdefull miljö. Den planerade verksamheten ligger delvis inom detta område. Enligt områdesbestämmelserna gäller utökad lovplikt och bygglov ska sökas hos Kristinehamns kommun även för ekonomibyggnader. Samma område är även utpekade som riksintresse för kulturmiljövård.

Lukt

Den förhärskande vindriktningen är huvudsakligen sydväst, dvs bort från de fastigheter som ligger närmast. Produktionen bedrivs inomhus och gödseln

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

från slaktkycklingarna kommer att vara torr, mycket stabil och därmed lätt att hantera och transportera. Den torra kycklinggödseln luktar mindre än om gödseln vore av mindre torr typ. Risk för olägenhet bedöms av bolaget som liten på grund av avståndet till grannar och stallens placering.

Vattenuttag

För verksamheten kommer en befintlig grävd brunn med god kapacitet att användas. Åtgången på vatten i verksamheten beräknas totalt bli ca 880 liter per kvadratmeter och år, totalt ca 10 500 m³ samt ca 300 m³ för tvättning av stallarna.

Utsläpp till luft

Ammoniakförluster kommer att uppstå från själva animalieproduktionen, via luften från stallar och gödsellager. Beräknat utsläppsvärde för verksamheten är 0,047 kg ammoniak per plats och år (beräknat utifrån Jordbruksverkets schablonvärden). Effektiva värme- och ventilationssystem kommer att installeras i de nya stallen och också bidra med en förväntad minskning av ammoniakutsläppen med ytterligare ca 30-60 %. Detta gör att de förväntade utsläppsvärdena för ammoniak i stallarna kommer hålla sig väl inom ramen för under normal drift kommande BAT-AEL-värden.

Torra djupströbäddar som ligger hela omgångstiden minskar ammoniakavgången. För att minska risken för ammoniakförluster kommer bolaget kontinuerligt arbeta för att optimera utfodringen och ha torr ströbädd eventuellt med värme underifrån i stallarna.

Utsläpp till vatten

Den totala takytan är 13 300 m² (6 650 m² per stall) och årsnederbörden är 650 mm per år vilket ger ca 8 645 m³ dagvatten per år. Dagvattnet kommer att ledas via ledning till dike som rinner ut i Visman som ligger ca 400 meter väster om planerat område. Bolaget bedömer att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte påverkas av detta tillskott.

Avloppet från personalutrymmen tas om hand i egen avloppsanläggning.

Stallgödsel och tvättvatten

Stallgödsel kommer att lastas ut när transportfordon står på hårdgjord yta. Ett tätt lagringsutrymme för gödsel kommer att finnas för minst 10 månaders lagringskapacitet. Varje omgång i varje stall ger strax under 245 m³ djupströgödsel. Beräkningar som gjorts i jordbruksverkets beräkningsverktyg VERA visar att det ska finnas utrymme för tät lagring av runt 1 500 m³ gödsel. Gödselanläggningen kommer att dimensioneras med en säkerhetsmarginal på ca 30 %, ca 1 950 m³.

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

Ingen växtodling kommer att bedrivas av bolaget utan all gödsel kommer att säljas. Bolaget bedömer att gödsel från fjäderfä är ett attraktivt gödselmedel för växtodlingsgårdar. Kontrakt kommer att upprättas med mottagare av gödseln och finnas färdiga till när det är dags för den första utlastningen av stallgödsel.

Tvättvatten från rengöring från stallarna samlas upp i en eller flera uppsamlingscisterner i stallet för att därefter transporteras till en befintlig gödselbrunn på 3 000 m³. Där kommer blandning att ske med biogödsel och slutprodukten kommer att säljas på samma sätt som gödseln. Tvättmängden beräknas till ca 15-20 m³ per stall per omgång, totalt ca 300 m³ tvättvatten per år.

Buller

De viktigaste bullerkällorna kommer att vara från ventilation och transporter. Risken för bullerstörningar bedöms av bolaget som liten på grund av avståndet till grannar och att stallarna placeras med skyddande skogsmark runtomkring.

Transporter

Den planerade verksamheten ligger ca 300 meter från väg 26 där alla transporter till och från anläggningen kommer att ske. Inga bostäder finns längs med till- och utfartsvägen till väg 26. Antalet transporter per år beräknas till ca 551 stycken vilket innebär en ökad trafikbelastning på väg 26 med maximalt 2 fordon per dag i genomsnitt. Bolaget bedömer ökningen som försumbar.

Energiförbrukning

Energibehovet omfattar elenergi för själva driften och beräknas bli ca 20 kWh per m² och år, totalt ca 240 000 kWh/år. Största energiförbrukare kommer i huvudsak vara ventilation, belysning och digitala system samt foderhantering. Anläggningen byggs med modern energieffektiv teknik och styrs med klimatdator.

Avfall

Avfall kommer utgöras främst av döda kycklingar, förpackningar och brännbart. Kycklingkadaver kommer att förbrännas i flispannan på granngården Backa Lantbruk efter godkännande av Jordbruksverket.

Alternativ lokalisering

Bolaget har redovisat två alternativ för stallbyggnadernas och gödselhusens placering. Båda alternativen ligger inom samma fastighet. Alternativ 1 har bedömts som det bästa alternativet sett till lukt, buller, närboende samt områdesbestämmelser.

Yttranden

Miljö- och byggnadsnämnden i Kristinehamns kommun

Sammanfattnings anser nämnden att alternativ 2 inte är ett rimligt alternativ då störningen från verksamheten sannolikt kan bli för stor för de boende. Under samrådsskedet framkom inte detta alternativ och därför har berörda grannar inte haft möjlighet att framföra eventuella synpunkter.

I ansökan föreslås transporterna till anläggningen ske via den befintliga gårdsvägen till Backa Lantbruks ekonomibyggnader. Nämnden ställer sig frågande till huruvida den infarten är godtagbar ur trafiksäkerhetssynpunkt med tanke på trafiksituationen på riksväg 26, siktförhållandena söderifrån och avsaknaden av särskilda av- eller påsvängningsfält.

Länsstyrelsen Värmland

Sammanfattningsvis anser länsstyrelsen följande:

Miljökvalitetsnormer för vatten får inte försämrats av verksamheten. Det behövs mer utredning innan en helhetsbedömning kan ske av hur verksamheten påverkar dels grundvattenförekomsten Visnum och dels ytvattenförekomsten Visman nedströms Dävelsbäcken, som ger måttlig ekologisk status. Recipientkontroll bör utformas.

Bolaget bör utreda om det är möjligt att ta hand om dagvatten från verksamheten på annat sätt än via diken med utlopp till Visman. Detta då hela verksamheten ligger inom nitratkänsligt område och Visman har redan i dagsläget hög näringshalt.

Vattenuttag från grundvattenförekomst är klassat som vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken. Verksamheten bör inte anses vara undantagen tillståndsplikt då det inte rör sig om husbehovsförbrukning och då det inte är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena. Tillstånd för vattenverksamhet bör därför sökas hos mark- och miljödomstolen.

En statusrapport bör upprättas, speciellt med tanke på att verksamheten kommer att vara placerad på en grundvattenförekomst uppströms en grundvattentäkt. Statusrapporten bör ha fokus mark och grundvattenmätningar som avspeglar förhållandena i området.

Bolaget avser att sälja all gödsel. Det kan antas att försäljningen kommer att ske till närbelägna lantbruk. Det bör i tillståndet tillskrivas någon form av villkor för detta. Villkoret kan tillämpas vid upprättande av kontrakt vid

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

försäljning för att motverka att gödseln inte sprids så att den orsakar olägenheter för närboende, samt att köparen upplyses om gällande regler för spridning av gödsel i nitratkänsligt område.

Det saknas en plan för hur bolaget planerar för det tänkta scenariot att all gödsel inte går att sälja.

Val av plats för ny gödselvårdsanläggning bör ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen avser att fatta beslut om arkeologisk utredning enligt 2 kap. 11 § kulturmiljölagen i syfte att ta reda på om fornlämning berörs av arbetsföretaget. Bolaget ska kontakta länsstyrelsen snarast efter att verksamheten prövats för att sätta igång ett uppdragsarkeologiskt förfarande. Utredningen bekostas av bolaget.

Närboende kan komma att påverkas negativt av bland annat buller, lukt och transporter varför dessa förhållanden bör beaktas ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt.

Bolagets redovisning av alternativplacering ligger inom samma verksamhetsområde som förstahandsalternativet. Det gör det svårt att bedöma om vald placering verkligen är den bästa lokaliseringen för verksamheten.

Bolaget bör få tillstånd för maximalt 288 000 platser för slaktkyckling. I ansökan anges att högsta tillåtna djurtäthet ger stallarnas yta totalt 288 000 möjliga platser för slaktkycklingar. Bolaget ansöker om 288 800 platser.

Martin Haraldsson, fastighetsägare till Östra Valunda 1:19

Martin Haraldsson motsätter sig den alternativa placeringen av stallen då dessa kommer för nära fastigheten Östra Valunda 1:19 och därmed kommer skymma och störa fastigheten.

Kaisa och Bengt Waliden, markägare till Östra Valunda 1:5

Kaisa och Bengt Waliden framför att de är ägare till den mark som bolaget planerar att bygga kycklingstall på. De har gått med att sälja mark enligt huvudalternativ 1. Alternativ 2 är inget de kommer att sälja mark för.

Bolagets bemötande av yttranden

Miljö- och byggnadsnämnden i Kristinehamns kommun

Sammanfattningsvis framför bolaget att bolaget självt har förordat alternativ 1, bolaget har även i miljökonsekvensbeskrivningen visat på att detta alternativ har klara fördelar vad gäller närheten till bebyggelse och störningar.

Bolaget uppger att antalet transporter maximalt blir 546 x 2 transporter (till och från) anläggningen per år. Det innebär en ökning av den totala trafikmängden på väg 26 med mindre än 1 promille och ökning av den tunga trafiken med ca 4 promille. Bolaget bedömer att ökningen är försumbar. Enligt Trafikverkets bedömning är det vid den aktuella utfarten goda siktavstånd som klarar de riktlinjer som finns. Det finns också möjlighet att förbättra sikten genom röjning av vegetation längs med väg 26.

Länsstyrelsen Värmland

Sammanfattningsvis anför bolaget följande:

Man har i miljökonsekvensbeskrivningen på ett flertal ställen redovisat att den planerade verksamheten inte bedöms påverka miljö kvalitetsnormer för vare sig ytvatten- eller grundvattenförekomst. Motivering till denna bedömning är att:

- Bolaget kommer att uppföra ett tätt lagringsutrymme för gödsel för minst 10 månaders lagringskapacitet.
- Stallgödseln kommer att lastas ut då transportfordon står på hårdgjord yta.
- För den aktuella verksamheten bedrivs ingen växtodling.
- Gödseln kommer att avyttras och för försäljningen uppförs stallgödseljournaler samt spridningsavtal med köparen.
- Tvättvattnet från rengöring av stallarna samlas upp i en eller flera uppsamlingscisterner i stallet för att därefter transporteras till befintlig gödselbrunn.
- Dagvatten från området leds via diken till Visman och påverkar därför varken grundvattenförekomsten eller vattenskyddsområdet för Nybbles vattentäkt.

Visman har idag en måttlig ekologisk status vilket i VISS uppges bero på att vattenförekomsten har problem med övergödning. Vattenförvaltningen föreslår som åtgärder för att förbättra statusen åtgärder som minskat näringsläckage vid spridning av stallgödsel osv. Bolaget kommer inte bedriva någon växtodling och all gödsel kommer att avyttras och bolaget har

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

därmed inte möjlighet att vidta de åtgärder som föreslås av vattenförvaltningen.

Recipientkontroll av grundvattenförekomster är inte relevant då risken för läckage är obefintlig. Dagvatten från området leds via diken till Visman och påverkar därför varken grundvattenförekomsten eller vattenskyddsområdet för Nybbles vattentäkt. Visman är ett vattendrag som är starkt påverkat av tidigare utsläpp från Bäckhammars bruk.

Vad gäller dagvatten så är risken med ett kycklingstall att det ansamlas damm på taket som kan innehålla näringsämnen. Om så är fallet kan regnvatten dra med sig damm och näringsämnen ut i vattnet. Bolaget bedömer att då det gäller en ny modern anläggning att denna risk är minimal.

Som alternativ hantering av dagvatten kan bolaget tänka sig att istället låta dagvatten rinna ut på den intilliggande marken, tas upp av markprofilen, infiltrerar och via naturlig avrinning så småningom rinna ut i Visman. Bolaget anser dock att med tanke på att grundvattenförekomsten ligger i närheten samt att det aktuella området är klassat som nitratkänslig mark att utifrån försiktighetsprincipen är den ursprungliga lösningen att föredra.

I miljökonsekvensbeskrivningen uppges att åtgången på vatten i anläggningen beräknas bli ca 11 000 m³ per år. För verksamheten kommer befintlig grävd brunn att användas. Av misstag har det i miljökonsekvensbeskrivningen felaktigt uppgetts att en ny brunn ska borraras för uttag av grundvatten. Eftersom befintlig grävd brunn har en mycket god kapacitet finns det i dagsläget ingen anledning att borra en ny brunn.

I området finns ett stort grundvattenmagasin uppdelat på delområden. Grundvattenmagasinets delområde 27 som finns vid Backa gård bedöms enligt SGU ha uttagsmöjligheter på 5-25 l per sekund eller ca 400-2 000 m³ per dygn. Vattenuttag för planerad verksamhet motsvarar ca 30 m³ per dygn och det utgör mellan 1,5 och 7 % av den totala uttagsmöjligheten per dygn.

De befintliga avvattningsföretag som finns i det aktuella området är sedan länge rörlagda. Dikningsföretagen på båda sidor om väg 26 och norrut berör endast sökanden och hans familj på Backa gård.

Bolaget har i miljökonsekvensbeskrivningen motiverat ett undantag från kravet på statusrapport. Bolaget bedömer att eftersom alla kemikalier hanteras i slutna system finns det inte skäl att kräva statusrapport. Bolaget har bifogat ett underlag enligt steg 1-3 i Naturvårdsverkets rapport 6688.

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

Enligt miljökonsekvensbeskrivning och komplettering kommer gödseln avyttras och för försäljning uppförs stallgödseljournaler. Spridningsarealskontrakt eller stallgödselavtal kommer att upprättas med mottagare av gödseln och dessa kommer att finnas färdiga till den första utlastningen av stallgödsel. I avtalen uppges hur stor area mottagaren avser sprida gödseln på samt hur mycket gödsel (fosfor) som avyttras. Man utgår från 22 kg per ha vid dessa avtal. I och med detta har även säkrat att det finns tillgänglig spridningsareal för all gödsel som ska avyttras.

När det gäller att utbilda och kontrollera mottagaren av gödseln bedöms det inte vara gödselproducentens ansvar. Jordbruksverket har i en utredning om stora djurhållande gårdar konstaterat att man inte kan föreskriva villkor som berör tredje part (rapport 2006:28). Att mottagaren följer det regelverk som finns kan endast kontrolleras vid den normala tillsynen på dessa gårdar.

Val av plats för gödselvårdsanläggningen kommer att ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Angående arkeologisk utredning har ett utredningsförfarande påbörjats av länsstyrelsen i Värmlands kulturmiljöfunktion i samråd med bolaget.

Bolaget har felaktigt uppgett 288 800 platser under yrkanden i ansökan, detta är en felskrivning och ansökan gäller för 288 000 platser.

Privatpersoner

Bolaget hänvisar till att bolaget självt föreslagit alternativ 1 som huvudalternativ.

Motivering till beslutet

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250), IUF, en industriutsläppsverksamhet. Enligt 1 kap. 23 § IUF ska den som bedriver en industriutsläppsverksamhet se till att det finns en statusrapport som bland annat redovisar de föroreningar som förekommer i mark och

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

grundvatten inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs. En statusrapport krävs dock inte om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom ett sådant område.

Miljöprövningsdelegationen gör ingen annan bedömning än bolaget avseende risken för föroreningsskada och behovet av en statusrapport. Utredningen har visat att risken är liten för att den beskrivna industriutsläppsverksamheten medför föroreningsskada och därmed behöver inte en statusrapport upprättas.

Tillåtlighet

Miljöprövningsdelegationen prövar ärendet slutligt, varför yrkandet om delbeslut inte föranleder någon åtgärd.

Tillståndets omfattning

Verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 kap. 1 § samt kod 1.10-i B i miljöprövningsförordning (2013:251). Koden innebär tillståndsplikt för ”anläggning för djurhållning med

1. mer än 40 000 platser för fjäderfän
2. mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion, eller
3. mer än 750 platser för sugor”

Industriutsläppsförordningen

Bolagets verksamhet omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250) enligt 1 kap. 2 §. Den 15 februari 2017 togs beslut av Europeiska kommissionen angående slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT-slutsatser) för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris. Det innebär att Miljöprövningsdelegationen vid prövning av tillståndsvillkoren ska använda BAT-slutsatserna som referens. BAT-slutsatserna gäller parallellt med tillståndsvillkoren.

BAT-slutsatserna för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris innehåller generella krav på bästa tillgängliga teknik gällande till exempel uppfödning av fjäderfä och gris, uppsamling och lagring av gödsel och spridning av gödsel. Det är inte ett krav att göra precis som BAT-slutsatserna, men man ska använda sådan teknik som uppnår likvärdig eller bättre miljöeffekt. Verksamhetsutövare ska redovisa i miljörapporten samt i en tillståndsansökan hur BAT-slutsatser uppfylls.

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

BAT-slutsatserna för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris innehåller även utsläppsvärden för ammoniak per djurplats, så kallade BAT-AEL. Dessa utsläppsvärden är strikta krav vilket innebär att de inte får överskridas. Verksamheter som omfattas av kravet har fyra år på sig att minska ner sina ammoniakutsläpp så att BAT-AEL värdet uppnås.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolaget uppfyller bästa tillgängliga teknik enligt BAT-slutsatserna.

Val av plats

Enligt 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken ska för verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde, väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Bolaget har i ansökan gett två alternativa lokaliseringar av stallen, ett huvudalternativ och en alternativ lokalisering. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att både bolaget och inkomna yttranden förordar huvudalternativet utifrån att detta alternativ är längre ifrån närboende bland annat.

Lokaliseringen av verksamheten till Östra Valunda 1:15 enligt lokaliseringalternativ 1 skulle få följande effekter för människors hälsa och miljön.

Lukt, buller och transporter

Verksamheten ger upphov till lukt och buller. Avståndet från stallen i lokaliseringalternativ 1 innebär att närmsta bostäder (borträknat verksamhetsutövarens egen bostad) ligger ca 250 meter bort. Förhärskande vindriktning är sydväst, dvs bort från de närmaste fastigheterna. Genom att ha till exempel en god gödselhantering, lämplig placering av fläktar och frånluftsventilation bedömer Miljöprövningsdelegationen att verksamheten inte kommer medföra att störningen blir oacceptabel.

Den nya verksamheten kommer innebära ökade transportmängder av gödsel, foder och kycklingar på riksväg 26. Enligt ansökan kommer antalet transporter uppgå till ca 1 000 transporter till och från anläggningen per år. Inga närboende förutom verksamhetsutövaren bor längs med transportvägen från anläggningen till riksväg 26. Miljöprövningsdelegationen bedömer att störningar från transporter är acceptabla.

Stallgödsel

Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolaget redovisat att tillräcklig lagringskapacitet kommer att finnas för den stallgödsel som uppkommer i

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

verksamheten. Gödselhus med minst 10 månaders lagringskapacitet kommer att byggas.

Bolaget uppger att ingen spridning av gödsel kommer att ske i bolagets regi, utan all gödsel kommer att säljas och skriftliga avtal med gödselmottagaren kommer att upprättas. I och med att all stallgödsel kommer att säljas är det viktigt att köparna av stallgödsel är väl förtrodda med de regler som gäller vid spridning av stallgödsel.

Utsläpp till luft

Verksamheten kommer medföra ökat utsläpp av ammoniak till luft. Bolaget har beskrivit åtgärder för att reducera ammoniakavgången och Miljöprövningsdelegationen bedömer skäligen åtgärder har vidtagits.

Grundvatten

Bolaget har uppgett att åtgången på vatten beräknas bli ca 11 000 m³ per år och att kapaciteten i befintlig grävd brunn är mycket god samt redovisat grundvattenmagasinets uttagsmöjligheter. Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån bolagets uppgifter att uttaget av grundvatten inte kommer att påverka allmänna eller enskilda intressen.

Samlad bedömning av lokalisering

Miljöprövningsdelegationen anser att den föreslagna lokaliseringen enligt alternativ 1, med de försiktighetsmått, den hushållning med råvaror och energi samt de produktval som bolaget föreslagit, jämte ändamålsenliga villkor uppnår ändamålet med verksamheten med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Hushållningsbestämmelser

Enligt 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken ska hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden. Med sådan ändring avses att verksamheten eller effekten av den har en sådan varaktighet att det ska kunna anses vara fråga om en ändrad användning av området. Bestämmelsen gäller således inte helt tillfälliga verksamheter.

Den ansökta verksamheten är enligt Miljöprövningsdelegationen av sådan varaktighet att bestämmelserna är tillämpliga.

Området för lokaliseringen ligger inom riksintresse för kulturmiljö enligt 3 kap 6 § miljöbalken. Inga andra riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken eller några andra intressen enligt 3 kap. 2-9 §§ miljöbalken berörs. Verksamheten bedöms inte strida mot riksintresset.

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

Planförhållanden

Enligt 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken får tillstånd inte ges i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Små avvikelser får dock göras, om syftet med planen eller bestämmelsen inte motverkas.

Anläggningen ligger inom ett område som omfattas av områdesbestämmelser till skydd för kulturvärden. Ny bebyggelse ska utformas med hänsyn till omgivningens art. För området gäller utökad lovplikt, vilket innebär att även ekonomibyggnad kräver bygglov från Kristinehamns kommun. Den verksamhet som avses i tillståndet strider inte mot gällande områdesbestämmelser för området dit verksamheten ska lokaliseras.

Miljö kvalitetsnormer

Av 2 kap. 7 § miljöbalken framgår att vid prövning av tillstånd för en verksamhet som bland annat kan antas på ett inte obetydligt sätt bidra till att en miljö kvalitetsnorm inte följs, får verksamheten tillåtas endast under vissa förutsättningar.

Det utsläpp till vatten som verksamheten kommer att medföra är dagvatten som avleds från taken på stallarna. Recipient för dagvatten är Visman nedströms Dävelsbäcken som enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS) har måttlig ekologisk status och problem med övergödning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att halten näringsämnen i dagvattnet är begränsad och att miljö kvalitetsnormen för ytvatten inte överträds.

Verksamheten ligger på grundvattenförekomsten Visnum som bedöms ha god kvantitativ status enligt VISS. Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån bolagets lämnade uppgifter miljö kvalitetsnormen för grundvatten inte överträds.

Miljöprövningsdelegationen bedömer vidare att bolagets verksamhet inte bidrar till att övriga miljö kvalitetsnormer överträds.

Miljömål

Verksamheten bedöms inte motverka möjligheten att uppnå de nationella miljömålen.

Villkor**Allmänna villkoret (villkor 1)**

Villkoret syftar till att binda bolaget vid de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning. Det innebär att bolagets åtaganden och utfästelser blir bindande även om de inte kan kopplas till något specificerat

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

villkor. Det gäller bland annat åtagandet att det på utsidan av stallen ska finnas hårdgjorda ytor samt att kontinuerligt arbeta för att optimera utfodringen för att minska ammoniakförluster.

Störande lukt (villkor 2)

Villkoret syftar till att minska olägenheter i form av störande lukt från verksamheten, för boende i dess närhet.

Miljöprövningsdelegationen anser vidare att om behov föreligger, ska tillsynsmyndigheten ges möjlighet att meddela ytterligare villkor angående störande lukt från verksamheten, se nedan under rubriken Delegation.

Gödselhantering (villkor 3-5)

Villkoren syftar till att förhindra förorening av yt- och grundvatten från gödselhanteringen samt olägenhet för närboende.

Buller (villkor 6)

De föreskrivna nivåerna är de som normalt föreskrivs som villkor. Det har i ärendet inte framkommit några skäl som motiverar strängare eller mildare krav än dessa.

Kemikalier (villkor 7)

Det är viktigt att förvaring, lagring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt.

Information till personal (villkor 8)

Syftet med villkoret är att begränsa risken för störningar till omgivningen från verksamheter. För att minimera störningarna är det av vikt att alla som arbetar inom verksamheten väl känner till beslutets innehåll och de villkor som finns i detta.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen får med stöd av 19 kap. 5 § första stycket 9 och 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor av mindre betydelse. När det gäller åtgärder för att begränsa lukstörning vid närliggande bostäder orsakade av verksamheten går det inte att med säkerhet förutsäga hur störande lukten kommer att bli. Därför måste tillsynsmyndigheten i en uppkommen situation bedöma och ges befogenhet att föreskriva om skyddsåtgärder som kan behöva vidtas utöver vad som följer av villkoren i detta tillstånd. Mot bakgrund av ovanstående, och då villkoren kan anses vara av mindre betydelse, delegerar

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

Miljöprövningsdelegationen till tillsynsmyndigheten att fastställa villkor inom dessa områden.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen anser sammanfattningsvis att, om föreskrivna villkor iakttas, verksamheten går att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken och med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Tillstånd kan därför lämnas till verksamheten enligt det redovisade alternativ 1 (huvudalternativet).

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

För området gäller utökad lovplikt. Bolaget måste söka bygglov från Kristinehamns kommun för byggnation av stallbyggnaderna.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga beslutet ska skriva till Länsstyrelsen i Örebro län. Ange vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange beslutets diarienummer. Skriv också vilken ändring i beslutet som begärs och varför det ska ändras.

Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 19 december 2017**, annars kan överklagandet inte prövas.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt för prövning. Ytterligare upplysningar lämnas av Länsstyrelsen.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län. I beslutet har deltagit Björn Pettersson, ordförande och Jonas Georgsson, miljösakkunnig. Ärendet har beretts av Eva-Marie Jansson, miljöhandläggare.

Beslut
2017-11-14

Dnr 551-908-2017

Kopia:

Miljö- och byggnadsnämnden, Kristinehamns kommun,
miljo@kristinehamn.se

Länsstyrelsen Värmland, varmland@lansstyrelsen.se

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@

Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se

Martin Haraldsson, martin@flybo.se

Kaisa och Bengt Waliden, k_waliden@telia.com

Aktförvarare: Miljö- och stadsbyggnadskontoret, Kristinehamns kommun